

HLEDAJÍCÍ BOŽÍ LÁSKA

- O ztracené ovci, minci a synu - O dělnících na vinici - O zlých vinařích - O Zacheovi -
MT 20,1-16 L 15,1-10 L 4,16-21

Dnešní neděle, milí sourozenci v Kristu, je podle liturgického kalendáře **Třetí po Trojici** a připadá na ni čtení z L15 - příběhy o ztracené ovci a ztracené minci.

K těmto dvěma Ježíšovým podobenstvím už snad bylo řečeno vše. A není více co dodat. Oba vyprávějí o šokující lásce. A jsou vyprávěny na příbězích z běžného života. Jsou to příběhy, k nimž bychom i my museli říci to, co řekli současníci. „*Ano, Ježíši, i já bych to tak udělal!*“ Vždyť je to tak samozřejmé, že pastýř ovcí bude hledat ovci, která se mu ztratila i přes to, že má ve stáji 99 jiných. Je pochopitelné, že žena, která má 10 mincí, které tvoří komplet, si dá práci s hledáním toho desátého, i kdyby měla celý dům obrátit vzhůru nohama.

Je to čin samozřejmý a přece láska takto vztažená do běžného života je šokující. Je to láska na úkor těch zbylých. Láska na úkor 99 jiných, na úkor 9 neztracených. Láska, která se nespokojí s tím, co zbude. Láska, která si neřekne: „*Mám ještě 9 nebo 99 dalších.*“ Láska, která se neřídí chladným statistickým výpočtem. Náozorem většiny. Celkovým dojmem nebo slušným průměrem. Láska, která není tuctová a nepluje s proudem a nekřičí s davem. Nikdy ji plně nepochopíme. Nikdy ji plně nenapodobíme. Vždy bude šokující. Vždy bude skandální. A vždy bude působit dojmem nezodpovědnosti k spravedlivým a nadržovaným ztraceným. Jestliže se Boží láska sklání k jednotlivci, pak musí pominout ty kolem. I když se k nim později vrátí. Bůh nemiluje všeobjímající, všeobecnou a formální láskou. Miluje láskou konkrétní, láskou, která se "**sklání**". Nejen z výšin Boží svatosti a svrchovanosti, ale též k jednotlivci.

Zástupům kolemstojících to ovšem vždy bude připadat nespravedlivé, jednostranné a nezodpovědné. Vždy budou pohoršeni touto láskou. Ať je to v případě sklonění se Pána k Zacheovi nebo k ženě hříšnici v domě farizeově nebo v podobenství o 99-ti zanechaných stranou a pastýři jdoucím hledat jednu ztracenou nebo o domě, kde je všechno vzhůru nohama kvůli jedné minci!

Pravá, tedy Boží láska vždy takto jedná. Sklání se tak hluboko, že to kolemstojící pobuřuje. Pozorujme druhého syna z podobenství „*O marnotratném*“ v okamžiku, kdy se ten ztracený, vrací. Je uražen, rozhořčen na svého otce, nespokojen, trpí pocitem nespravedlnosti. „*Já, já, který tobě tolik let sloužím!!! A on, on prozral tvůj majetek s děvčkami a ty jej takto slavně přijmeš zpět!*“ A nebo si všimněme v podobenství „*O dělnících na vinici*“ zlosti dělníku, kteří od rána pracovali, v okamžiku večerní výplaty! Nezlobí se že dostali denár, vždyť tuto výši mzdy s nimi hospodář ujednal ráno, kdy nastupovali. Oni šli pracovat za denár na den, nepřípadlo jim to málo, bylo to tak akorát, ale to vše jen do okamžiku, kdy viděli, že ten samý denár dostali i ti, kteří pracovali pouhou hodinu z celého dne!!!!

To jsme my! Takoví my jsme! Neuneseme Boží lásku!!! Sami pro sebe bychom ji chtěli, ale když je prokazována druhým, neuneseme to !!! Zlobíme se! Trpíme pocitem nespravedlnosti !! Ale Pán Ježíš hledá, aby spasil, co zahynulo. Farizeové a zákoníci se bouří, pohoršuje je to, že vysedává s hříšníky a podvodníky. A ani nám se to, bratři a sestry, nelíbí. I nás to velmi často pohoršuje. To že Ježíš dává přednost cizím, provinilým, pošpiněným a špatným, místo aby jak náleží, vyzdvihl přednosti těch, kdo Ho ctí a vyznávají. Naše snaha není v Božích očích řádně oceněna. Proč se tedy namáháme? My často neuneseme Boží lásku na druhých! Jak je to možné? Jak to?

Farizeové a zákoníci znali Boha jako zastánce práva a věřili, že Boží sláva je v tom, se spravedlností bude učiněno zadost. Když míjeli chromého, vzdali Bohu čest. Byli přesvědčeni, že na chromém je potrestána nepravost. Ale sláva Pána Ježíše Krista je v lásce přesahující právo. I ten nejhorší člověk je Ježíši přinejmenším tak vzácný, jako pastýři neposlušná ovce. Ježíš zná svého Otce a ví, že Božím nejcennějším statkem není právo, které sám ustanovil, ale lidská duše, kterou stvořil. I Boží zákon Bůh stvořil pro člověka, a ne člověk pro zákon. Posílá Syna, aby otevřel náruč vyvrženým se slovy: „*Pojďte ke mně všichni, na něž dolehla břemena, která neunesete, já vám dám odpočinuti*“ To je Jeho evangelium. To je jeho radostná zvěst.

M.J.Hus, jehož výročí dnes slavíme, k tomu ve své Postile české uvádí toto:

Die S. Lukáš: "Přibíživáchu se zjevní hříšníci." Tu věz, že jakož die S. Běda, zjevní hříšníci jsú ti, kteříž drží úřady neb obchody, jenž nebrzo mohu býti bez hříechu. A tak mýtní sluli sú zjevní hříšníci, jakož sám o sobě píše S. Matheus v 9 k. 9 v., že uzřev Ježíš člověka, Matúše jménem, zjevného hříšníka, i řekl jemu: Pod po mně! A tak kupci neb trhovci, rychtáři, katie a biřici slovu zjevní hříšníci, ač mohu býti dobří, když učinie vedle božieho přikázanie, co na ně slušie. Pak vedle výkladu slova toho: publicanus, česky: zjevný hříšník, slově ten, ktož zjevně před lidmi hřeší a hříechem se nestydí, jako lichevník zjevný. Taký jest byl zjevný hříšník Zacheus, k němuž jest do domu přišel Ježíš, a kajícíemu hříechy odpustil, jako píše S. Lukáš v 19 k. 9 v. A tak lotři, kurvy, kostečníci, zjevní tanečníci a tanečnice svátečné, a všichni, kteříž před lidem hřešie zjevně, jsú zjevní hříšníci. Jako knězie, jenž zjevně svatokupčie, obrokóv mnoho držíe, ženiny mají, ti jsú horší než rufiánové, proto že druhý slib bohu učiněný rušie, stav kněžský prnie a

hanbie, lid jiný příkladem svodie, a umějice písmo proti němu činie. Dajž pán Ježíš milostivý, aby se oni k němu přiblížili, jako sú se přiblížovali oni zjevní hřešníci k Ježíšovi, a hřešníci, to věz tajemní, jichž hřečové byli sú před lidem skryti; a ti bývají také velme velící hřešníci.

A přiblížovali sú se ne darmo a ze zlosti, jako mistři, kněžie a zákonníci, ale die S. Lukáš: "aby ho slyšeli."

Boží láska se člověku žijícím ve světě nenávisti a sobectví bude vždy jevit jako hloupost. Ano, v podobenství „*O zlých vinařích*“ posílá hospodář vinice znovu a znovu své sluhy, aby domluvíli zlým správcům a oni je znovu a znovu zbíjí a vyženou. Napadne nás, je-li tento hospodář z podobenství podoben svatému Bohu, pak Bůh byl v očích tohoto světa vskutku hlupák, protože On své proroky posílal znovu a znovu, aby je zlí lidé ztloukli. A když si pak řekl: "*Snad s mým synem budou mít slitování a před ním respekt*", poslal i jej. Ale oni si ve skutečnosti řekli něco docela jiného: "*Hle dědic, zabijme ho a vinice bude naše!*" a zabili ho. Jak pak může být takový Bůh vševědoucí? Nevěděl to snad dopředu? Jak vlastně přemýšlí ten Bůh, o kterém si myslíme, že ho tak dobře známe? Proč "*...do svého vlastního přišel, aby jeho vlastní ho nepřijali?*" Proč se "*...ponížil a stal člověkem?*" Proč se stal služebníkem? Proč podstoupil i smrt a to ne leda jakou, ale na popravišti, jako zločinec, vyvrhel, zatracený? Proč nechává těch 99 ovcí v ovčinci? Proč nechává zlostí pukat druhého syna, toho hodného syna, hledícího na slávu, jakou otec připravil synovi marnotratnému a ztracenému? Proč nechává zástupy řvát hněvem a zve se do domu hříšníka Zachea? Proč vyplácí mzdu od posledních k prvním? Aby měli ti první co největší vztek?

Těch PROČ je opravdu mnoho. A my je nikdy všechny nepochopíme. Před tajemstvím Boží lásky skloňme nyní hlavu a zkusme pochopit, že Bůh chce, aby všichni ti "*první*" pochopili že Jeho láska je jiná. Že stejně tak, jako Jeho království, ani ona není z tohoto světa. A pokud to ti "*první*" nepřijmou stanou se posledními. On chce, abychom pochopili, že Boží láska se sklání k jednotlivci i kdyby to mělo být na úkor většiny. Že Boží láska je skandální a často nepřijatelná, pro ty, kterých se právě netýká. Však pro ty, kterých se právě týká je natolik přemáhající, že se celý jejich život mění od samých základů. U těch pak slyšíme neuvěřitelná slova pokání: "*Buď milostiv, mně hříšnému*" nebo "*Pane, odstup ode mne, neboť jsem člověk hříšný*" nebo dokonce "*Pane, polovinu svého jmění dávám chudým a jestliže jsem koho ošidil, čtyřnásobně mu to vynahradím!*"

Mluvím o Jeho království. O království, které není z tohoto světa a přece na tento svět přišlo. A člověk nestačí žasnout. Slepí vidí, hluchí slyší, chromí chodí, mrtví z mrtvých vstávají a chudým se zvěstuje evangelium. Lhostejní ožívají, i drsní vojáci se nechávají křtít a vyvrhelové činí pokání. Jediní, komu se to nelíbí, je církev a její kazatelé, farizeové a zákoníci.

A co my všichni, jak jsme zde? Jaká je naše role v této hře? Ve hře o život! Jen diváci? Pán Ježíš za diváky označuje pouze anděly. To oni na vše hledí a buď se radují, nebo pláčí. My, lidé, učinkujeme ve hře o život! Ale jak? Co máme dělat? Jaká je pravda, a jak podle ní žít? On mluví:

Když pohledíme na tu zvláštní, výjimečnou a šokující Ježíšovu lásku, snad nám ani nepřipadne divné, proč i nám Pán Ježíš prikazuje dát plášť a košili tomu, kdo se s námi tahá jen o jedno. Jít i druhou míli s tím, kdo nás přinutil jít jen jednu a nastavit druhou tvář, když uhoří do první. Se zatajeným dechem nad nezištností lásky P. J. Krista se zdá nepatřičné ptát se, jaký z toho všeho budu mít užitek. Cítíme najednou, že kdyby se Bůh rozhodoval až podle naší odezvy nebo až podle výsledného efektu, dosud bychom byli „*ve svých hříších*“ a dosud by pro nás nebylo žádné naděje. Vždyť Boží láska je ta, která jako první udělá krok ke smíření, jako první nabídne pomocnou ruku, jako první odpustí, jako první se obětuje, jako první ustoupí a jako první dává.

Hledíme na Ježíše a nevíme, proč po něm máme toužit. Není žádným vladařem s plamenným mečem, ale k zemi skloněná žena hledající zatoulanou minci. (*Boží Syn se identifikuje s ženou! V podobenství je Synem Božím žena!*) I tu poslední výsadu nakonec odvrhuje. I ten patriarchát nakonec mizí. (*A tehdy, být chlapem, to byla pořádná výsada!*) Žádný slavný soudce, žádný mocný vladař, ale rozedraný pastýř na cestě za zatoulanou ovečkou. Skloněná žena hledající zatoulanou minci.

A v tom se v nás něco zlomí. Musí se zlomit. Vždyť On hledá **nás**. Pro nás se sklání do prachu, pro nás se prodírá trním! Což jsme opravdu spravedliví a správní? Není to všechno nafouklý sebeklam? Nejsme my sami ti ztracení? Nejsme já sám ta pošetilá ovce, která měla svůj rozum a pustila se po svých cestách? A kdyby On mě nenalezl, nikdy bych nenašel cestu zpátky! Ano, já jsem ta zapadlá mince, já vezím bezmocně ve špině a nikdo o mne neví. Kdyby On si se mnou nedal práci, zůstal bych zapomenut. A jakou, panečku, si se mnou den, co den dává práci! To je dřina učit podle Jeho království žít takového člověka, jako jsem já!

A tady někde se dnes i mé oči otevírají a mé srdce probouzí k úžasu nad neuvěřitelným dobrodiním a dech se tají nad nevýslovnou láskou a srdce jáse nad tím, že Bůh poslal svého Syna ne proto aby svět soudil, ale aby svět spasil. Já jsem ten největší hříšník, jen úsilím Pána Ježíše Krista nalezený. Jeho utrpením vykoupený. A Jeho milostí zachráněný. I pro mne přišel Boží Syn na tuto zem. Ne pro spravedlivé, ale pro hříšné, z nichž já jsem hříšník největší. AMEN